

# Ketenstandaard is niet zaligmakend

**Ketenstandaarden zijn door hun logica en werkwijze niet automatisch verenigbaar met gezamenlijk initiatieven van boeren of oogsters van natuurproducten om de biodiversiteit in stand te houden. Dat blijkt uit onderzoek van Sietze Vellema van de leerstoelgroep Technologie en agrarische ontwikkeling.**

Vellema bekeek met partners lokale initiatieven in Namibië, Zuid-Afrika, Ghana, Colombia en Thailand. Hierin deden boeren en betrokken organisaties hun best biodiversiteit in hun omgeving zowel te behouden als te gebruiken. Ze zijn op verschillende manieren verbonden aan ketens. 'We hebben onderzocht of ketens ruimte bieden voor lokale initiatieven. Ketens werken met standaarden op het gebied van voedselveiligheid of duurzaamheid. Het idee is dat als je bijvoorbeeld behoud van biodiversiteit onderdeel maakt van een keurmerk, het dan wel goed komt met de duurzame productie', licht Vellema toe.

Die vlieger blijkt niet op te gaan. Om te beginnen is biodiversiteit gebiedsgebonden en afhankelijk van de vormen van collectieve actie ter plaatse. Standaarden zijn daar niet op ingericht, zegt Vellema. 'Die willen individuele

bedrijven certificeren. Terwijl biodiversiteit net als andere schaarse hulpbronnen het schaalniveau van individuele bedrijven overstijgt.' Een tweede probleem is dat standaarden vooral richtlijnen hanteren over hoe productie zou moeten zijn en dit monitoren, en minder oog hebben voor het resultaat. Vellema: 'Dat beperkt de mogelijkheden voor boeren om eigen oplossingen te vinden.' Kleine en grote producenten van rooibos in Zuid-Afrika hebben bijvoorbeeld eigen richtlijnen voor duurzame oogstmethoden opgesteld, in onderling overleg en met experimenten in het biodiversiteitrijke fijnbos. Om toegang te krijgen tot de internationale markt komen zij in aanraking met standaarden die bepaalde praktijken voorschrijven. 'Het is de vraag welke praktijken uiteindelijk meer effect hebben op behoud van biodiversiteit, en of de werkwijze van standaard-

den lokale initiatieven en samenwerking niet ondermijnen.'

Om standaarden effectief te laten zijn is het van belang de verbinding te zoeken met lokale sociale en ecologische processen, concludeert Vellema. 'Nu kan een standaard over afspraken tussen boeren heenstappen en zo het uiteindelijke doel uit het oog verliezen.'

Het onderzoek werd gedaan in het kader van het samenwerkingsprogramma Globalisering en duurzame rurale ontwikkeling van DGIS en Wageningen UR.

Informatie:	<a href="http://www.dgis.wur.nl">www.dgis.wur.nl</a>
Contact:	<a href="mailto:sietze.vellema@wur.nl">sietze.vellema@wur.nl</a> 0317 - 48 47 54



Fijnbos in Zuid-Afrika.